СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 159. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 12 липня 1933.

VOL. XLI. No. 159. Jersey City, N. J., Wednesday, July 12, 1933. THREE CENTS.

УЛЬТИМАТ РУЗВЕЛТА В СПРАВІ ПРОМИСЛОВИХ КОДЕКСІВ

ВАШИНҐТОН. — В урядових колах певні того, що в короткім часі буде поставлений президентом Рузвелтом і ґенералом Джансоном ультимат, який вимагатиме від промисловців установлення кодексів щодо обмеження конкуренції й назначення мінімальної платні та максімума годин праці. Ультимат назначує реченець, у якім це-все має бути зроблене.

НОВЕ ВХОПЛЕННЯ.

ОЛБАНІ. — Від кількох днів увесь стейтовий поліційний апарат втягнений у пошукування злочинців, які викрали Джана О'Конела мол., літ 24, атлєтичної будови, ваги 225 фунтів. Схоплений є братанком двох визначних демократичних політиканів, Едварда і Деніела О'Конелів, політичних демократичних босів в Олбані, котрі вели кампанію проти вибору Рузвелта президентом.

Бандити пробували ввійти в контакт з тими політиканами і вимагали від них викупу в сумі $250,000, відгрожуючися, що коли за ними буде слідити поліція, то вони вбють викраденого.

ДО БОРОТЬБИ З РЕКЕТІРАМИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт заявив сенаторови Коплендови з Ню Йорку, що ціла федеральна урядова машина допоможе боротьбі з рекетірством. Копленд каже, що рекетіри коштують Америку річно яких 15,000,000,000. Найбільші відомі роди рекетірства це викрадання людей, рекетірство з засобами поживи, т. зв. „охорона" і рекетірство з пральнями.

СЛАБІ ЖНИВА.

ВАШИНҐТОН. — Зі стейтів, які продукують пшеницю та інші роди збіжа, доносять, що цього року збіжевий збір буде найменший за останні 40 років. Цього року зберуть на, 1,100,000,000 бушлів збіжа менше.

З того приводу ціни на пшеницю і збіже взагалі підскочили вгору й треба надіятися, що підуть ще вище, бо уряд далі стоїть на тім, що треба ще зменшити посівну площу на наступний рік.

ПИВНИЙ БУНТ.

ШАРЛОТСВІЛ (Вірджінія). — Здержано виконання акту Волстеда й дозволено на продажу 3.2% пива, що було досі заборонене. Не тільки в тім місті, але й у цілій Вірджінії підноситься загальний бунт проти прогибіції.

ПРОТИ ХЛІБНИХ СПЕКУЛЯНТІВ.

ВАШИНҐТОН. — Ґенеральний прокуратор заповів, що розпічне карні доходження проти пекарів, котрі підносять без потреби ціни на хліб. Такі доходження будуть ведені по всіх містах звідки тільки донесуть, що накладають на хліб занадто високі ціни.

ПЛАТНІ „БІЛОКОВНІРЦЕВИХ" РОБІТНИКІВ.

ВАШИНҐТОН. — В столиці матимуть незабаром нагоду „білоковнірцеві" робітники поставити свої домагання щодо відповідної заплати за їхню роботу. Кажуть, що тепер є вже розуміння, що тим робітникам належиться краща заплата.

СКЛАДАЄ ВИНУ НА МОНЕТАРНУ СИСТЕМУ.

НЮ ЙОРК. — До Америки прибула місс Марґарет Бондфілд, яка була міністром праці в кабінеті Ремзея Мек Донелда. Тепер вона прибула на конвенцію „Інтернешенел Конференс оф ди Нешенел Кавнсил оф Вімен", яка відбудеться в Шікаґо. Запитана про економічне положення, відповіла, що монетерна система є винувата, що нема відповідної виміни дібр та що жиємо в таких відносинах, що в однім краю є забагато поживи, а в іншім її не достає і населення голодує. Гроші контролюють економічні добра і працю, і в тім корінь усього лиха.

ДВА СТЕЙТИ ОДНОГОЛОСНО ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Зі Спрінґфілд, столиці стейту Ілиной, і з Де Мойн, столиці Айови, доносять, що там на стейтових конвенціях перейшли одноголосно резолюції за знесення прогибіції.

ТРИ ЦИВІЛІЗАЦІЇ.

ШАРЛОТСВІЛ (Вірджінія). — Мортімер Ґрейвс говорив перед „інститут оф Поблик Аферс" у „Юніверзіти оф Вірджінія", що нова ґенерація буде жити в світі, в якому зіткнуться три цивілізації: західня, славянська й далеко-східня. Ще тепер не можна сказати, чи між тими цивілізаціями прийде до боротьби на ножі, чи може всі вони змагатимуть перебрати одні від других те, що є найкраще і найвартніше. Але одно можна певно ствердити, а це те, що нове покоління мусить бути дуже точно обізнане з тими трома цивілізаціями. А, говорив Ґрейвс, коли мова про Америку, то тут дуже мало знають про такі речі.

ПОМЕР СЛАВНИЙ АРТИСТ.

НЮ ЙОРК. — Помер Джозеф Урбан, світової слави архітект, сценічний декоратор і рисівник. Походив з Австрії. Сліди його праці розкинені по цілім світі. Прикрашував славний віденський ратуш, збудував царський міст на Неві, палату для египетського кедива і доконав багато інших славних робіт, головно в Америці.

УБИВСТВО Й САМОГУБСТВО В ДЗВИНЯЧУ.

В Дзвинячу жила Евгенія Марковська на віру з одним робітником і мала від нього дитину. Недавно робітник покинув її і пристав до іншої. З жалю зійшла Марковська з розуму, обляла дитину бензиною й підпалила. Побачивши, що дитина вмерла, вона повісилася на віконниці. Люди, побачивши повісильницю, відтяли її. Але вже було запізно.

З 4 НІМЕЦЬКИМИ МАРКАМИ ОБІХАВ ЦІЛИЙ СВІТ.

Цими днями виголосив у Берліні 28-літній Йосиф Попфінґер реферат під вельми цікавим заголовком: „Подорож довкола світа з 4 марками в кишені". Реферат цей можнаб назвати без переборщення сучасною Одисеєю. Попфінґер розказував у подробицях про свої подорожі та тисячі ріжних бурлацьких пригод. В підсумках подав цей бурлака, що біля 50 разів їхав ріжними трансатлянтійськими пароплавами, більш як 200 разів їхав в люксусових поїздах, сотки разів впрошувався на ріжні приватні або вантажні авта. Найбільш цікаве у тих подорожах те, що Попфінґер переїхав ці всі подорожі „зайцем" і, як подає, на подорож видав готівкою всього 4 німецькі марки. Цей бурлака заслугує, як бачимо, вповні на назву „короля бурлаків".

ПОКРИВДЖЕНІ НІМКИНІ.

Бюра, що орґанізували досі в Німеччині щорічні конкурси краси, повідомили „Світовий Комітет" для таких конкурсів у Парижі, що Німеччина на майбутнє участи у таких конкурсах брати не буде. Такий наказ прийшов зверху — від німецького державного комісаря. Вслід за тим наказом преса підшукує силоміць мотиви, чому Німкині краще вийдуть, коли не будуть мішатися до таких конкурсів. Деякі часописи, нового урядового курсу, хочуть німецькому жіноцтву пригадати такі високі ідеали, як кухню та діти, які повинні би йому вистарчити.

НОВА РЕКЛЯМА КНИЖОК.

Чехословацькі книгарі та видавці скористали з недавньої демонстрації гітлєрівських студентів у Німеччині, що палили твори буцімто „протинімецького духа", й орґанізують у Чехословаччині „тиждень спалених книжок". Таким робом публика поцікавиться авторами та книжками, що є на гітлєрівськім індексі.

ОРҐАН ГІТЛЄРА ПРО ЖАЛЮГІДНІ ПОДІЇ НА ЛИЧАКІВСЬКОМУ ЦВИНТАРІ.

Сторонським кореспондентам у Львові не випало з очей те, що діялося на Франковому святі при гробі поета. В офіціяльнім орґані Адольфа Гітлєра, теперішнього німецького канцлера та всемогучого диктатора, „Фелькішер Беобахтер", появилася кореспонденція, в котрій автор пятнує в найгостріших словах виступ української націоналістичної молоді на Личаківському цвинтарі. Він представляє ту демонстрацію як бійку паничів з музицькими орґанізаціями і робить такий висновок: Українцям іще дуже далеко до того, щоби стати нацією, коли Українці не посоромилися зчинити бійку між собою та ще на такому місці і при такій нагоді та ще й під польським пануванням. — Подібні уваги читали ми після Франкового свята також у „Ноєс Вінер Журнал-ю" та в інших німецьких часописах.

ГРАБІЖНИКИ.

На дорозі між Куровичами і Чижиковом біля Львова три узброєні в револьвери бандити забрали в торговця яєць Івана Сірута з Курович 5 злотих, а купцям Симонови та Маєрови Герцберґерови 55 злотих.

КРІВАВІ БІЙКИ.

На дорозі в Мишлятичах (Мостищина) прийшло до бійки між Томою Гнатом, його шурином Богданом Рибаком і Клєм. та Вінк. Юркевичем. Клєменс Юркевич так сильно вдарив Гната палицею по голові, що розбив йому череп. Гнат помер. — У Жираві (пов Бібрка) на весіллі поранили смертельно ножами та кинджалами Михайла Вербовського та Ст. Тітика. — В Луковій (Ланцутчина) Март. і Фр. Коваль побили тяжко Мих. Ваньчака, який наслідком ран помер, а його брата Йосифа смертельно ранили.

ЩЕ ОДИН НОВИЙ КОСТЕЛ У ЛЬВІВЩИНІ.

Відбулося посвячення костела в кольонії Дембянка, пов. Львів, призначеного для кількадесятьох родин польських осадників із заходу, що поселились там у маєтности Бруніцького перед 10 роками. Посвячення довершив латинський парох із Пустомит. Новий костел обслугуватиме також латинників із сусідніх місцевостей: Сердиці, Малинівки, Містків і інших.

АНАЛІЗА КРОВИ І ШЛЯХОЦТВО.

Пруське пресове бюро виступає з домаганням, щоби всім тим Жидам і жидівським рідням, що дістали за цісарського панування шляхоцький титул, відібрати його. Це повинно торкатися теж усіх, що колинебудь мали в своїй рідні жидівську кров. Одночасно берлінська преса приносить вістку, що необмежену відпустку дістали два відомі композитори Франц Шрекер і Арнольд Шенберґ, професори музичної академії в Берліні.

ЗА НАДУЖИТТЯ.

У Варшаві відбувається розправа проти адвоката Жигмонта Бонецького, довголітнього голови Братньої Помочі Університету. Акт обвинувачення закидає йому, що на становищі правного заступника Банку Західного допустився надужить на суму 48,300 злотих.

СВЯТО ЛІТА.

Свято літа відсвяткувала цими днями шведська молодь, згідно з давньою традицією. Усе студентство вже зранку вибралося за місто на прогульку і до пізної ночі на лоні природи забавлялося. Всі учасники та учасниці того свята мусіли мати білі шапочки і кожна ґрупа окремий білий прапор з надписом.

15 ЛІТ БЛУКАВ ПО СВІТІ.

До австрійського міста Гофґаштайн вернувся цими днями після 15-літньої неприсутности шлюсар Осип Маєр. Каже він, що підчас світової війни попав в італійський полон і що згодом його інтернували в Африці. Минулого року вибрався він у дорогу додому і перейшов та переїхав Сагару, Арабію, Індію, Туреччину та Югославію.

ШКІЛЬНИЙ СКАНДАЛ.

В Горохові (Волинь) є філія вселюдної школи, якої помешкання оплачує маґістрат. Але коли довший час маґістрат не платив, то власниця дому, К. Степанчук, 20. IV. замкнула школу і не впустила дітей, що прийшли на науку. Керовник школи повідомив поліцію й маґістрат і лише під загрозою кари школу відімкнули й наука почалась. Степанчукову — кажуть — потягнено до судової відповідальности. Але здається в тому найбільше винен маґістрат, який на такі потреби, як оплата помешкання під школу, гроші мати повинен.

ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ У РАДЯНЩИНІ ВМЕРЛИ ДЕСЯТЬ МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ З ГОЛОДУ

НАЙБІЛЬШИЙ ГОЛОД НА УКРАЇНІ, НА ПІВНІЧНІМ КАВКАЗІ ТА НА ПОВОЛЖУ, ДЕ ЗБІЖА ВРОДИЛОСЬ НАЙБІЛЬШЕ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Сюди прибув з Росії професор шікаґовського університету, Ричард Саліт, який пробув довший час у Радянщині та придивився добре до життя большевицьких підданців. Проф. Саліт каже, що найбільше голод лютує на Україні, на південному Кавказі (Кубань) та Поволжу. Він числить, що за останні 6 місяців у Радянщині вмерло з голоду не менше 10,000,000 людей.

Проф. Саліт хоче якнайскорше вернутись до Америки, щоби пропаґувати орґанізацію допомоги голодуючому населенню в Росії на зразок тої орґанізації, яку провадив бувший президент Г. Гувер і яка вратувала в 1921—1923 році міліони людей від голодової смерти. Проф. Саліт каже, що тепер становище в голодових районах Росії значно гірше від того, що було в 1920 році перед орґанізацією АРА.

СЕНЗАЦІЯ АНҐЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Ґазета „Дейлі Гералд" подає відомости, що нібито в районі Берліна з наказу Гітлєра райхсвера приготовляє російську дивізію „для кольонізаційної акції в радянській Росії". Тепер покищо в тій дивізії є 2,000 російських еміґрантів, яких число згодом буде доведене до 12,000.

В АНҐЛІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ ЗНОВУ ГОВОРЯТЬ ПРО ГАЛИЧИНУ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Українське Бюро подає, що в анґлійському парляменті посол Голфорд Найт поставив запит до міністра справ закордонних, чи уряд Анґлії все ще є того переконання, що в Східній Галичині буде впроваджена автономія. Коли уряд визнає потребу введення там автономії, то чи не буде вказаним, щоб уряд Анґлії звернувся до держав, котрі підписали рішення Ради Амбасадорів з 15 березня 1923 року, яким признано Польщі Галичину під умовою, що вона дасть тій землі автономію, щоби спільно поробити відповідні кроки перед польським урядом. Посол Найт питався також, що треба взагалі зробити, щоби рішення Конференції Амбасадорів було Польщею виконане.

Підсекретар Маджерсон відповів, що уряд Анґлії не змінив свого переконання щодо потреби впровадження автономії в Галичині. Тільки уряд теперішню хвилю вважає невідповідною для видвиґнення цього питання перед польським урядом, бо він не має повідомлення від інших держав (Франції, Італії та Японії), що й вони хочуть це питання піднести. Після того посол Найт поставив бажання, щоб уряд Анґлії взяв у цій справі на себе ініціятиву й предложив свою думку під розвагу іншим державам. Маджерсон заявив, що він це бажання предложить секретареви справ закордонних.

УМЕР БУВШИЙ ҐУБЕРНАТОР ЗАКАРПАТТЯ, БЕСКИД.

УЖГОРОД (Закарпатська Україна). — Тут у старому віці помер бувший ґубернатор Закарпаття, Антін Бескид. Кандидатом на ґубернатора Бескид був виставлений „руським бльоком". На становищу ґубернатора він не проявив особливої діяльности й навіть не виправдав сподіванок „руського бльоку".

СТРАШНА ПОВІНЬ НА ЗАКАРПАТТЮ.

ПРАГА (Чехословаччина). — Зі Словаччини та з Закарпаття наспіли відомости, що там була величезна повінь, яка змусила більше як 3,000 людей тікати зі своїх хат, ратуючись від бурних потоків води. Село Упла змите цілком водою. В нім із 547 хат лишилися покищо лише 8. Багато людей та живности загинули у воді. Ввесь доробок селянства в долині Тиси, біля Береґзаса, забрали потоки води.

Населення багатьох сіл ратується від повені на високих горбах, дахах більших будівель і т. п. Військо ледви вратувало від загибелі 500 Жидів, які ховалися від повені в синаґозі в селі Вилок. В сусідньому селі 150 людей людей провели цілу ніч на даху греко-католицької церкви. Повінь захоплює більші райони й доходить аж до кордонів Галичини. Багато людей покалічено та хворіють. Військо й Червоний Хрест стараються допомогти населенню.

Таксамо з румунської Трансильванії доносять, що й там повінь наробила багато шкоди.

КАЖЕ, ЩО ЗНИЖКА АМЕРИКАНСЬКОГО ДОЛЯРА ШТУЧНА.

ЛОНДОН (Анґлія). — Секретар фінансів Британії, Чемберлейн, заявив у парляменті, що зниження ціни американського доляра є штучне. Він певний, що доляр знову піднесеться в ціні й остаточно устабілізується в осени. Тепер спекулянти лише ґрають на знижку доляра.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

САМОГУБСТВО СКРИПНИКА

Ми вже звикли до найчорніших вістей з Великої України. Вистарчить тільки читати те, що пишуть до Америки в листах до наших іміґрантів з Великої України, щоби мати образ страшної господарської руїни та нужди краю й душевної розпуки його населення. Це для нас не новина, що міліони нашого народу вже вигинули там з голоду. І це для нас не новина, що там душать усе, що дише дійсним українським духом, що там без суду вбивають і висилають наших діячів на Соловки і Сибір на повільну смерть, або прямо скликують суд і розстрілюють згідно з засудом.

Отже на тому тлі не є нічим надзвичайним і самогубство Миколи Скрипника, одного з найвищих урядових представників совітської влади на Україні й у Москві. Отсе самогубство назвала московська совітська влада „актом боягуза". А для нас це є самозрозумілий акт 61-літнього українського діяча, котрий, розчарувавшися в большевизмі, якому так вірно й довго служив, не мав уже сили приглядатися далі тому злочинови, який доконано і доконується далі на Україні з боку Москви при допомозі большевицького експерименту. Старі діячі попадають у розпуку, коли приглядаються, як Москва винищує Україну не тільки економічно, але й духово, національно. Вони бачать, як закріплюється совітська влада коштом України, як заключається договори з Польщею і Румунією коштом українських земель і поневолення міліонів українського населення. І все те доводить таких людей, як Скрипник, до самогубства.

Одно хіба є потішаючим у тім нещастю. А це те, що, не зважаючи на московську чистку на Україні, яку вона раз-у-раз переводить, усуваючи запідозрені в українстві елементи від впливу й влади, український націоналізм доходить навіть до найвищих верхів совітської влади на Україні. Це признає сама Москва, коли твердить, що український націоналізм поширюється серед усіх верств населення України, та що є такі, як Скрипник, котрі ще пособляють тому поширенню. Річ ясна, що для Москви цей націоналістичний рух, це ніщо інше як акція, ведена чужими аґентами за чужі гроші. Та для нас це є ознака живучости української визвольної ідеї, якою, як бачимо, жиють міліони наших братів навіть у таких пекольних обставинах, як ті, що є тепер на Україні. Це є і запорукою, що зближається кінець большевицької влади на Україні. І ніякі міжнародні договори та визнання совітів отого процесу ліквідації їх влади не здержать.

I. C.

УКРАЇНЦІ ГОЛОДУЮТЬ ПІД КОМУНІСТИЧНОЮ ДИКТАТУРОЮ

„Твердо віримо, бо в довголітній боротьбі за нове світле життя ми на досвіді переконалися, що, йдучи під проводом тов. Сталіна, можна подолїти кожду перешкоду, можна осягнути перемогу, можна зорбити чуда". (Лист селян-колгоспників з Червонопрапорного району на Харківщині, „Правда", 17 лютого 1933 р.).

„Чудо" сталося. Одна з найбагатших країн у цілім світі, „земля обітована", як її називали польські пани в 16—17 століттях, **Україна, тепер під владою московських комуністів умирає з голоду.** Чи це не „чудо" й „революційне досягнення"? Умирають не тільки „глитаї", не тільки селяни в колєктивах, умирають робітники в містах і навіть комуністи на Україні не всі можуть наїстися до схочу.

Якаж причина такого „чуда"? Ще большевицький папа — Лєнін назвав свого часу Сталіна „чудесним Грузином". Отже визнав його здібним до творення „чуда". **Сталін виправдав „довіря" до його** здатности. Він і **вся московська комуністична бюрократія поставили собі завдання: забезпечити московський „центр" коштом України.** Вже торік перед жнивами на радянській Україні умирали люди з голоду. На степовій Україні та на Кубанщині, заселеній у більшости Українцями, минулого року був неврожай. Але „хлібозаготівлї" йшли своєю дорогою, і **Москва могла похвалитися на весні, що Україна виконала свою „повинність" на 100 відсотків. В результаті голод.**

Коли приходив час сіяти, то виявилось, що Москва так старанно „вичистила" Україну від хліба, що **не було у селян зерна на засів.** Тоді то московський уряд та центральний комітет всесоюзної комуністичної партії ухвалили свій відомий декрет з 25 лютого 1933 р.: „Тому, що неспривливі кліматичні умовини в літі 1932 р. в ряді районів України та деяких районів північного Кавказу спричинили втрату частини врожаю, й через те **колгоспи та радянські. господарства степової України й Кубанщини не могли забезпечити себе насінням для весняного засіву"** — компартія постановила позичити для України й Кубанщини 35 міліонів 600 тисяч пудів збіжа (пуд = 16.38 кільоґрама). Звичайно, це тільки „буржуазна вигадка", коли в інших державах, де уряди позичають селянам неврожайних місцевостей збіже на посів без процентів.. Комуністи мають інші погляди на такі справи і тому признають 10% зі своеї насінної позички, (мовляв, це „адміністративні та транспортові розходи") („Правда", 26 лютого 1933).

Тільки жнива покажуть, як українські селяни використали цю державну позичку на засів. Безперечно, **значна частина збіжа не була посіяна, бо голодні селяни жменями розбирали „соціялістичну власність", щоб хоч на день продовжити своє смутне життя.** Москва це знає й уже тепер складає такі „хлібозаготовні пляни", після яких **на Україні знов не лишиться й зернини.**

Українське сільське господарство зруйноване до краю. Гинуть люди, гине худоба, трактори та інше дороге технічне устаткування псується. Але, як і треба було сподіватися, комуністи жалують більше коней, а не людей. В московськім дневнику „Соціалістіческоє Землєдєліє" з 17. червня вміщена така дивовижна постанова харківських колєктивізованих селян:

„З огляду на тяжкий стан коней, ми, колгоспники, беремо на себе обовязок перше полення виконати на всі 100% руками, щоб дати полекшу коням".

Без жартів: під комуністичною диктатурою краще бути конем! Бо за коня дбає навіть Сталін, не кажу вже про Буденного. Комуністи не сіють між кіньми „клясової ворожнечі", не шукають між ними „куркулів" та „підкуркульників", не розстрілюють коней за кавалок хліба. Але **коли в кого з комуністів прокинеться совість, і він погляне на світ твердими очима, то такому зараз же сталінці пришиють „ухил", „петлюрівство" і негайно викинуть із партії.** Ось так в Одесі секретар комуністичного осередка („ячейки") аґроном Стеценко на партійних сходинах у своїй промові **„виясняв тільки помилки"** політики комуністичної партії на селі — **„й ніодним словом не згадав про клясову боротьбу".** В дискусіях також інші комуністи визнали, що **„куркуль уже склав зброю".** Де вже той „глитай", коли всі всі селяни — й бувші заможні і незаможні умирають без хліба та дійшли навіть до людоїдства!

Але є ще правовірні комуністи в Одесі. Бо районовий партійний комітет в Одесі визнав погляди Стеценка за „право-опортуністичні", висловив йому сувору догану й скинув його з партійної посади. (Соц. Земл.", 14. червня 1933 р.).

Голод на Україні підірвав українську промисловість. Директор найбільшої металевої фабрики в Катеринославі, Бірман, телеґрафує в Москву, що **робітникам не дає харківський уряд хліба.** Через те **„робітники стоять у черзі за хлібом"** і не можуть працювати. Той сам директор повідомляє Москву, що двом тисячам робітників на городах фабрики імени Петровського місцева влада не дає хліба. Просить негайної допомоги. („За Індустріялізацію", 15 червня).

„Чи чував ти чудасію" — можна спитати словами старої української пісні. Москва пограбувала Україну, але вина за недостачу хліба впаде, очевидно, на місцевих комуністів, які, мовляв, „перекрутили" чи „недокрутили" вказівок „чудесного" Сталіна. Та це показує й „чистка" в компартії. Вже Українців скоро не буде в цій партії навіть на понюшку.

З УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ.

Професор О. Кошиць з хором на радіо.

Хочу поділитися вісткою, що радіова стація WABC (Columbia Broadcasting System, Inc.), запросила професора О. Кошиця з його хором на чотири виступи з українською програмою на радіо. **Перший виступ буде в суботу,** дня 15-липня ц. р., година 8.15 вечером (літній час). Це тасама стація, з якої по цілій Америці слухають міліони людей нюйорської фільгармонійної орхестри з Тосканінім, филаделфійської зі Стоковським, бостонської і оперних компаній. Тому ота новина є для Українців дуже мила й цінна.

Української музики на радіо майже нема. Здобутками Українців пописуються головно Москалі при помочи наших, дуже часто малосвідомих земляків. А українські програми на малих стаціях не відповідають культурним вимоґам. Ті програми обчислені на бизнес і дуже часто не приносять нам ніякої чести. Тому було би добре, якби згадана радіова система могла заанґажувати на стало український хор під проводом такого великого артиста, яким є проф. О. Кошиць. Бо слухати чарівних звуків такого мистецького хору, значить, почували себе за кождим разом гордим з українського походження. А скільки то чужих людей при тій нагоді почують знову найкращий витвір нашої землі!

Щоби це сталося, я, як працьовик на полі української музики, прошу все громадянство в Америці і Канаді, уважати своїм патріотичним обовязком постаратися, щоб зараз по першім виступі хору вислати якнайбільше листів (по анґлійськи) на адресу: **Columbia Broadcasting System, Inc., 485 Madison Ave., New York, N. Y.**

Прошу заінтересувати цим молодь.

Роман Придаткевич.

ЗІ СТОЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ УЖГОРОДСЬКОГО ХОРУ.

В столиці Закарпатської України, в Ужгороді, відбувся дня 6 червня в городськім театрі **Концерт Катедрального Хору** з нагоди 100-літнього ювилею його істнування. Про це читаємо в ужгородськім часописі „Українське Слово" між іншим таке:

„При концерті канонік Ільницький подав коротку історію хору. Ужгородський катедральний хор був одним з найперших церковних хорів у бувшій австро-угорській монархії. Заснував його дня 1 травня 1833 р. Кость Матезонський, еміґрант-Українець, який утік з України до Галичини в 1829 р., там був діріґентом хору в Перемишлі при катедральній церкві, а потім перенісся до Ужгороду в 1833 р. Матезонський зложив з припоручення епархії на ноти всі співи Служби Божої, а потім зорґанізував перший хор з богословів і учеників. Цікаве було, що при його пропозиції зорґанізувати хор на чотири голоси один з інтеліґентів сказав йому: „Ану, заспівайте ви нам на чотири голоси, як то буде виглядати?" Матезонський був дуже симпатичним чоловіком, — всі його називали „батьком" і дуже його любили. Втік він сюди зприводу участи в революційних рухах. Був діріґентом хору до смерти, до 1858 р. Всіх діріґентів було 10. Хор належав до найліпших хорів бувшої Мадярщини, здобув собі велику славу і мадярський міністер культу, Трефор, будучи 1870 р. в Ужгороді, висловився про хор так: „Коли хтось хоче чути кращий спів ніж в опері, хай їде до Ужгороду, до катедрального храму". Цей хор став прикладом для заснування інших хорів у мукачівській і пряшівській епархії".

Далі подано про концерт ще таке: „Зазначити треба, що крім церковних пісень тішилися найкращим успіхом українські пісні".

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЩО ТО ТАКЕ НАПАСНИК?

Укладаючи ріжні договори про неаґресію, европейські дипльомати ломлять собі голову над тим, як означити аґресію, та хто це такий „аґрессор", себто напасник.

Відомо, що в попередніх війнах усе так бувало, що напасником уважався противник.

Тепер дипльомати хотіли би покінчити з цею анархією так, щоби набудуче можна означити, хто в кождій війні є нападеним, а хто напасником. Дипльомати Ліґи Націй схилялися до американської дефініції, за якою напасником мала би вважатися та держава, котрої збройні сили знайшлися на території іншої держави всупереч договорам.

Тепер Москалі пхаються зі своєю поправкою цеї дефініції. Пропонують вони вважати напасником такого, хто виповідає війну, вдирається в чужу державу, атакує її кораблі або літаки, бльокує її, піддержує збройні банди, що вдерлися на чужу територію, або не хоче підорвати допомоги таким бандам.

Чи дипльомати Европи приймуть цю дефініцію, чи ні, Українці можуть її приняти. Відповідно до кождої точки цеї дефініції Росія, як царська так і большевицька, була і є наїзницею на Україні.

ПРЕЗИДЕНТ І ПРОГИБІЦІЯ.

Заклик президента Рузвелта до виборців у полудневих стейтах голосувати за відкликання вісімнацятої поправки до американської конституції, що завела прогибіцію, є замітним актом.

Наперед замітно, що один демократичний президент хоче покінчити зі справою, яка почалася за другого демократичного президента. Подруге, президент відкликається до виборців не так у характері президента, як більше в характері демократа, члена партії, яка підчас виборів обіцяла покінчити прогибіцію. Потретє, заклик підпертий арґументом фінансовим: мовляв, відкликання прогибіції отворить урядови нові жерела приходу.

Заклик президента є поважним ударом у табор прогибіції.

КОЛИСЬ І НИНІ.

Підписуючи „кодекс", себто правила ведення, бавовняного ткацького промислу, президент Рузвелт видав публичну заяву, в котрій між іншим каже:

„Тут усунено діточу працю в цьому промислі. По роках безплодних заходів і дискусії пропала ця стара жорстокість".

Президент Злучених Держав називає жорстокістю те, що несповна десять літ тому один кардинал уважав за основу виховання дитини й припоручав під загрозою вічних кар попирати.

ЩЕ ОДИН „ОСНОВНИЙ ПРОМИСЛ".

Вже ріжні промисли вважали головними й основними. Говорили як про основний „промисл" про рільництво, бо без нього взагалі неможливо виживити населення краю. Потім говорено про вуглевий і залізний промисл, без яких ніні неможливий розвій фабричних промислів, без яких знов ні один край не може жити модерним життям. Тепер професор Пол Морт, директор школи виховання, в Колеґії Вчителів, називає основним промислом виховання дітей. В 1930 році в цьому „промислі" працювали в Америці 854,263 особи, які побирали разом платні на суму один і чверть біліона долярів з верхом. Проф. Морт думає, що Америка повинна заняти що найменше міліон осіб та не щадити на це гроша, бо це не тільки оплатиться, але й являється конечністю при нинішній системі скорочування дня праці.

Г. КРАШАНКО.

НЕ ХОЧЕМО ЧУЖОГО!

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.
(КНЯЖИЙ ВІК).

—о— (19)

Кажучи се, Горославич затирав руки з вдоволення, гадаючи, що вигадав такий знаменитий плян.

І Микулич був дуже вдоволений. Він погадав собі:

— Старий Завада готов за таку пересторогу не тільки приняти мене до себе на ніч. Повинен би й доньку дати мені. Як дасть, то я виявлю йому всю роботу Горославича, всі його приготовання. Не Завада піде під ключ, а тисяцький. Боярин Горославич і горло своє дасть.

— Ви ідіть до Завади тільки з одним чурою. Час у дворі використайте на те, щоби до вас привикли собаки і не гавкали, як повиходите в ночи, щоби до двора спровадити військо. Воно буде стояти на кладовищі під церквою з того її боку, що до вулиці.

Решту пляну наскоку на двір Завади годі було заздалегідь усталити, бо при таких пригодах приходять несподіванки, які змушують з блискавичною скорістю вигадувати дальші пляни. Як хто зробив собі один плян і лиш у нього вдумався, той при непредвидженних пригодах тратить голову. Тепер Микуличеви досить було знати се, що Горославич вже сказав йому. Він вже знав головну ціль і головні способи зайти до своєї мети. Обговорювали ще далі плян, та тільки на те, щоби в голові Микулича були на всяку потребу готові ріжні подробиці ріжних плянів.

Вже смеркалося, коли перед ворітьми Завади заграла сурма якогось гостя. Завада знав Микулича, та який його знак, котрим зголошував свою гостину, ще не знав. Аж коли челядь сказала йому, що в гості приїхав молодий боярин Микулич, Завада приказав відчинити ворота і сам вийшов на подвіря гостеви назустріч. Коли чура вхопив його коня і відійшов з ним, щоби завести до стайні, гість шепнув до Завади.

— Я до вас порадитися в дуже важній, дуже прикрій і в дуже небезпечній справі. Тільки я дуже боюся і хотів би, щоби ніхто не бачив, як я з вами довше в чотири очі балакаю. Я просив би вас, щоби ви визначили мені у себе місце до балачки аж тоді, коли вся челядь і вся ваша родина підуть спати. Хочу вам дещо сказати про зраду осіб, котрі мені і моїй родині не простилиб, якби знюхали, що я про се з вами балакаю.

Завада вгадав, що Микулич хоче балакати про зраду Горославича і відповів:

— Добре. Аж всі підуть спати.

— Зачалося дуже добре, — погадав собі Микулич і пішов за господарем до хати.

Не підозріваючи підступу, Завада взяв за добру монету се, що Микулич сказав йому. Щоби не треба було багато балакати на очах людей, Завада запросив на вечеру одного сусіда і з монастиря ігумена. Микулич жвавий був, мав що розказувати і розказував гарно. Позираючи раз коло разу крадьки на Ірину, став ще жвавіший і ще живіше розповідав про ріжні давні і смішні, свої і чужі пригоди. Не диво, що весела розмова по вечери потяглася до пізної ночі.

Коли відійшли сусіди і коли мама з донькою відійшли до своїх кімнат в лівім крилі двора, гостеви і його чурі постелили в двох кімнатах зараз коло спальні Завади.

В самім дворі не багато було челяди. Ті, що були, вже давно спали. Ті двоє, що услугували при вечери, вже також пішли спати і зараз позасипляли. Здорові люди засипляють звичайно зараз в тій хвили, коли покладуть голову на подушку.

Не спав тільки чура Микулича. Він сидів на колоді коло воріт і гладив собаку, що ласилася до нього. В його руці вилискувався гострий, обоюдний ніж. Коли велика собака підоймилася на задних ногах, передними сперлася на його раменах і сягала язиком до його уст, він вбив ніж собаці між ребра. Собака, не заскімлівши, впала на землю. Чура встав і пішов до фіртки на кладовищи, де лежала друга собака, з котрою він ще за днини добре познакомився. І сю собаку почастував ножем. Таксамо скінчила третя собака.

Чура пройшов кладовище аж до воріт при вулици, де під муром куняв скулений якийсь чоловік. Шепнув до нього, що собак вже нема і той чоловік відійшов. По хвили, ідучи гусаком, всунулися на кладовище кільканацять людей з війська тисяцького. Всі посідали під церквою з одного її боку. Чура вернувся до хати. Заглянув до кімнати, призначеної на спальню для Микулича. Не знайшовши його там, він вже знав, що він в спальни Завади і балакає з ним. Взяв зі своєї спальні міх, посторонки і пішов до сіней. Станув перед дверми Завади і ждав, коли Микулич покличе його до роботи.

Коли в цілім дворі вже настала тишина, Завада пішов до спальні Микулича і попросив його до своєї кімнати. Вів його, вхопивши за руку, бо світла не запалював, щоби ніхто знадвору, побачивши світло, не догадався, що він не спить, може й з гостем балакає. Привів гостя до себе, посадив на лавці і спитав:

— Щож ви скажете мені про се, про що я вже дещо чув? Саме лиш тому, що й до мене прийшли такі слухи, я згодився вислухати вас. Прошу, кажіть!

— Я цілком певно нічого не знаю. Знаю тільки те, що наш тисяцький приняв до війська багато людей з Угорщини. Знаю, що між ним і угорським королем ходять гінці, що нікого не допускає до недужого князя...

— Все те ще не доказ, що він зрадник, — сказав Завада, коли Микулич урвав. — Се не доказ, що він хоче князем в Перемишли посадити чужинця.

— Я чув, що мадярське військо вже в горах. Тільки жде на вість, що князь Рурик помер. Поки князь живий, Мадяри бояться прийти, щоби в обороні князя не рушилося проти них ціле місто і боярство в околици. Як умре, то вже не буде кого боронити.

— Буде кого боронити. Як умре князь Рурик, то до Перемишля прийде один з його братів.

(Дальше буде).

ПРОТОКОЛ З XVIII. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

що відбулася в Дітройт, Міш., в днях 15—20 травня 1933 року.

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ. (9)

ЗАГАЛЬНИЙ РУХ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЗА ЧОТИРИ РОКИ:

ЗІСТАВЛЕННЯ:

		(прихід)
Принято нових повнолітних	3,848	
Принято нових дітей	4,379	8,227
Принято наново повнолітних	7,146	
Принято наново дітей	4,003	11,149
Разом прибуло		19,376
		(розхід)
Суспендовані ін. повнолітних	10,737	
Суспендовані і ін. дітей	9,242	19,979
Померло повнолітних	807	
Померло дітей	96	903
Разом відпало		20,882

ЗАГАЛЬНЕ ЗАМКНЕННЯ:

З початком 1929 р. в У. Н. Союзі було:		
повнолітних членів	20,381	
молодечого департаменту	12,971	33,352
В роках 1929, 1930, 1931 і 1932:		
прибуло повнолітних	10,994	
прибуло дітей	8,382	19,376
Разом		52,728
В роках 1929, 1930, 1931 і 1932:		
відпало повнолітних	11,544	
відпало дітей	9,338	20,882
Розхід від приходу		31,846
В тім обезпечених повнолітних		19,831
обезпечених дітей		12,015
Разом всіх обезпечених вУ. Н. Союзі		31,846

ВІК ВСІХ ОБЕЗПЕЧЕНИХ В У Н СОЮЗІ З КІНЦЕМ 1932 Р. І ЇХ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

Малолітні:

Вік	Членів:	Сума обезпечення:
2	154	$ 5,024.00
3	198	9,932.00
4	263	18,660.00
5	373	32,320.00
6	432	47,210.00
7	547	73,320.00
8	713	107,465.00
9	732	130,560.00
10	852	195,924.00
11	810	216,151.00
12	1,038	325,308.00
13	988	346,642.00
14	934	326,286.00
15	1,119	397,646.00
16	989	395,248.00
17	798	318,938.00
18	1,076	430,400.00
Разом	12,015	3,377.034.00

Повнолітні:

Вік	Членів:	Сума обезпечення:
16	6	$ 4,500.00
17	32	29,000.00
18	132	115,500.00
19	207	193,500.00
20	307	293,750.00
21	301	291,750.00
22	269	253,250.00
23	207	198,500.00
24	206	198,750.00
25	163	155,500.00
26	152	145,750.00
27	161	156,000.00
28	132	123,500.00
29	148	139,500.00
30	134	120,500.00
31	169	148,250.00
32	212	180,000.00
33	353	296,250.00
34	467	388,750.00
35	758	634,750.00
36	880	741,500.00
37	1,001	841,600.00
38	1,092	921,850.00
39	1,085	913,250.00
40	992	834,700.00
41	986	836,000.00
42	971	826,250.00
43	980	838,850.00
44	1,027	863,600.00
45	858	706,500.00
46	746	616,500.00
47	706	574,250.00
48	637	526,000.00
49	521	423,350.00
50	464	373,250.00
51	436	351,000.00
52	331	255,750.00
53	291	218,750.00
54	231	175,750.00
55	196	149,250.00
56	184	134,500.00
57	138	105,250.00
58	117	89,500.00
59	90	71,750.00
60	73	58,000.00
61	60	50,500.00
62	43	33,250.00
63	51	42,750.00
64	32	26,500.00
65	28	25,000.00
66	17	16,250.00
67	9	8,000.00
68	7	7,000.00
69	7	6,250.00
70	9	9,000.00
71	3	3,000.00
72	5	4,500.00
73	5	5,000.00
74	1	1,000.00
75	2	2,000.00
76	—	—
77	—	—
78	2	2,000.00
79	—	—
80	—	—
81	1	1,000.00
Разом	19,831	$16,751,200.00

ТЕПЕРІШНІ ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА ПІСЛЯ РОКУ ВСТУПУ:

Члени з обдовженням (лінами):

Рік вступу:	Членів:	Сума обезпечення:
1894	5	$ 5,000.00
1895	1	1,000.00
1896	6	6,000.00
1897	1	1,000.00
1898	5	5,000.00
1899	4	4,000.00
1900	2	2,000.00
1901	8	8,000.00
1902	15	14,500.00
1903	18	18,000.00
1904	13	13,000.00
1905	24	24,000.00
1906	15	14,500.00
1907	29	31,000.00
1908	31	30,500.00
1909	48	46,500.00
1910	37	36,000.00
1911	53	48,500.00
1912	27	26,000.00
1913	23	22,500.00
1914	15	13,000.00
Члени, котрі лінів не брали і вступивші нові:		
1915	2,641	2,268.000.00
1916	890	640,750.00
1917	576	459,250.00
1918	1,079	872,000.00
1919	806	692,500.00
1920	697	618,500.00
1921	645	562,500.00
1922	945	810,600.00
1923	1,803	1,514,000.00
1924	1,802	1,477.600.00
1925	1,297	1,093,750.00
1926	1,296	1,133,550.00
1927	1,112	958,700.00
1928	922	789,750.00
1929	1,262	1,099,100.00
1930	794	690,500.00
1931	631	524,600.00
1932	253	176,250.00
Разом	19,831	$16,751,200.00

Малолітні:

Рік вступу:	Членів:	Сума обезпечення:
1921	1,879	704,728.00
1922	573	193,704.00
1923	968	314,721.00
1924	1,268	375,894.00
1925	1,239	308,670.00
1926	1,018	282,882.00
1927	899	235,629.00
1928	904	219,780.00
1929	1,403	347,976.00
1930	767	162,726.00
1931	783	170,153.00
1932	314	60,171.00

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Дітей	12,015 на	$ 3,377,034
Членів	19,831 на	16,751,200
Усіх	31,846 на	$20,129,234

Зріст відділів У. Н. Союза за чотири роки: 1929-1932 включно

Число Відділу	Членів в 1929 р.	Членів в 1932 р.
1.	197	184
2.	102	112
3.	52	59
4.	51	44
5.	61	78
6.	20	18
7.	121	125
8.	108	102
9.	74	76
10.	93	74
12.	49	48
13.	24	30
14.	47	59
15.	31	14
16.	29	19
18.	62	60
19.	6	6
20.	92	83
21.	37	49
22.	54	50
23.	26	24
24.	66	56
25.	26	30
26.	18	15
27.	28	31
28.	107	73
29.	97	86
30.	43	45
31.	88	78
32.	26	19
33.	77	73
35.	12	15
36.	68	68
37.	60	68
38.	131	116
39.	69	70
40.	22	17
41.	21	15
42.	71	79
43.	32	27
44.	93	86
45.	118	115
46.	24	16
47.	—	30
48.	25	21
49.	11	11
50.	—	94
51.	27	19
52.	25	25
53.	30	35
54.	14	12
55.	27	23
56.	67	76
57.	64	66
58.	69	67
59.	100	84
60.	12	15
61.	31	21
62.	43	50

Число Відділу	Членів в 1929 р.	Членів в 1932 р.
63.	152	125
64.	45	43
65.	172	156
66.	63	56
67.	76	72
68.	20	17
69.	57	46
70.	152	144
72.	38	32
73.	59	53
74.	32	31
75.	68	49
76.	150	138
77.	50	34
78.	76	72
79.	2	1
80.	25	27
81.	68	64
82.	33	35
83.	69	69
84.	21	26
85.	69	57
86.	97	103
87.	65	70
89.	10	10
90.	132	118
91.	—	158
92.	12	7
93.	33	31
94.	109	118
95.	34	22
96.	94	97
97.	50	50
98.	79	62
99.	93	80
100.	—	50
101.	32	33
102.	175	190
103.	34	51
104.	118	132
105.	98	101
106.	116	117
107.	29	19
108.	56	51
109.	48	66
110.	18	7
111.	24	24
112.	137	154
113.	48	33
114.	—	26
115.	11	14
116.	39	32
117.	40	39
118.	36	35
119.	23	17
120.	88	79
121.	55	50
122.	34	36
123.	63	77

Число Відділу	Членів в 1929 р.	Членів в 1932 р.
124.	56	54
125.	13	15
126.	38	41
127.	60	69
129.	18	19
130.	129	133
131.	25	16
132.	76	74
133.	94	97
134.	34	48
135.	76	51
136.	75	75
137.	105	110
138.	33	29
139.	49	50
140.	27	47
142.	66	68
143.	18	35
144.	33	25
145.	27	26
146.	64	61
147.	230	202
148.	10	13
149.	28	27
150.	15	14
151.	62	77
152.	42	40
153.	10	6
154.	23	26
155.	217	214
156.	68	78
157.	23	15
159.	39	31
160.	62	58
161.	69	77
162.	25	21
163.	71	66
164.	48	39
165.	58	59
167.	34	39
168.	115	107
169.	26	28
170.	105	92
171.	24	21
172.	19	16
173.	21	25
174.	15	9
175.	68	68
177.	54	61
178.	18	32
179.	96	98
181.	81	79
182.	73	68
183.	59	55
184.	7	7
185.	46	44
186.	36	33
187.	27	17
188.	13	20

Число Відділу	Членів в 1929 р.	Членів в 1932 р.
189.	30	14
190.	9	16
191.	44	46
192.	41	49
193.	85	52
194.	12	13
195.	26	28
196.	26	25
197.	18	19
198.	33	32
199.	6	6
200.	61	55
201.	27	25
202.	26	29
203.	50	50
204.	52	76
205.	12	11
206.	195	197
207.	31	42
208.	18	20
209.	75	53
210.	20	18
211.	78	74
212.	25	30
213.	164	163
214.	30	34
215.	17	14
216.	34	36
217.	213	193
218.	158	128
219.	28	28
220.	75	90
221.	202	212
222.	12	7
223.	97	108
225.	—	35
226.	12	7
227.	36	42
228.	38	39
229.	126	109
230.	125	122
231.	34	26
232.	33	28
233.	34	25
234.	91	83
235.	79	67
236.	62	71
237.	94	103
238.	43	42
239.	115	134
240.	8	5
241.	46	42
242.	80	80
243.	50	44
244.	17	13
245.	80	74
246.	22	24
247.	154	143
248.	34	31

Число Відділу	Членів в 1929 р.	Членів в 1932 р.
249.	23	26
250.	10	10
251.	76	73
252.	34	39
253.	50	49
254.	65	47
255.	52	23
256.	19	22
257.	31	30
259.	103	102
260.	—	21
261.	11	9
262.	28	26
263.	41	35
265.	22	13
266.	59	56
267.	26	34
268.	30	32
269.	24	18
270.	96	93
271.	29	35
272.	5	5
273.	60	69
274.	81	74
275.	49	52
276.	240	230
277.	41	54
278.	29	27
279.	7	1
280.	56	74
281.	25	25
282.	108	100
283.	63	55
284.	19	30

Число Відділу	Членів в 1929 р.	Членів в 1932 р.
285.	26	12
286.	41	45
287.	8	8
288.	114	106
289.	26	17
290.	36	31
291.	13	10
292.	—	188
293.	23	19
294.	28	23
295.	114	103
296.	114	115
297.	7	8
298.	30	31
299.	45	39
300.	157	117
301.	65	70
303.	55	54
304.	23	23
305.	42	36
306.	14	19
307.	20	23
308.	71	59
309.	32	24
310.	25	27
311.	8	7
312.	41	24
314.	7	5
315.	10	11
316.	153	152
317.	61	49
318.	73	70
319.	15	27
320.	54	50

Число Відділу	Членів в 1929 р.	Членів в 1932 р.
321.	67	59
322.	28	30
323.	35	34
324.	73	66
325.	30	39
326.	86	71
327.	23	25
328.	9	13
329.	10	8
330.	59	45
331.	31	32
332.	43	34
333.	62	60
334.	89	103
335.	28	26
336.	98	104
337.	11	12
338.	131	124
339.	36	41
340.	15	10
341.	38	54
342.	111	120
344.	33	32
345.	75	72
347.	31	47
349.	35	44
350.	46	56
351.	24	21
352.	37	42
353.	15	13
354.	20	16
355.	28	31
356.	17	15
357.	26	25

Число Відділу	Членів в 1929 р.	Членів в 1932 р.
358.	48	59
359.	23	24
360.	28	10
361.	175	259
362.	20	23
363.	84	58
364.	151	149
365.	51	63
366.	9	7
367.	127	128
368.	15	10
369.	86	92
370.	116	115
371.	65	71
372.	19	22
373.	21	23
374.	14	16
375.	16	34
376.	9	13
377.	—	13
378.	12	11
379.	33	28
381.	20	16
382.	14	26
383.	26	55
384.	50	46
385.	124	119
386.	—	7
388.	124	99
390.	—	12
391.	—	4
392.	8	8
396.	45	43
400.	27	27
401.	16	14

В моїм звіті, як гол. рекордового секретаря, я подаю лиш такі табелі, без яких не можнаб було виказати точного руху членів і стану організації під оглядом членства за чотири минулі роки: 1929, 1930, 1931 і 1932.

Чотири останні роки майже в цілости відзначилися небувалою депресією і безробіттям.

Чотири попередні роки, а саме 1925, 1926, 1927 і 1928, були ерою найвищого добробуту і заробітків.

Порівнання руху членів за час обох періодів, а то за чотири роки добробуту, з рухом членів за час чотирох років лихоліття, виказує ріжниці, які заслугують на увагу Світлої Конвенції.

За чотири найліпші роки 1925, 1926, 1927 і 1928:		За чотири найтяжчі роки 1929, 1930, 1931 і 1932:	
Нових членів	6,856	Нових членів	3,848
Принятих наново	5,166	Принятих наново	7,146
Суспендованих	7,990	Суспендованих	10,737
Померших	662	Померших	807
Заг. число членів	20,381	Заг. число членів	19,831

Повище порівнання доказує, що за чотири останні роки приступило нових членів майже на половину менше, як за чотири попередні роки. Причину того кождий з нас знає. Безробіття, брак грошей на оплату членських вкладок. Та всеж таки, коли би порівнати ще з дальшими минулими роками, то можна переконатися, що число нових членів рівнається тому, яке було в давніших, нормальних часах.

Наново принятих за чотири останні злі роки було майже дві тисячі більше ніж за чотири попередні добрі роки. Але коли порівнається, що й суспендованих було богато більше, то переконаємося, що це сталося також з причини безробіття. Члени не могли платити вкладок і давалися частіше суспендувати, а потім приймати наново. Рахункове порівнання суспендованих і принятих наново за чотири останні роки і за чотири попередні роки виказує ріжницю 767 членів, з чого лише 550 були відсутними при кінці 1932 року, а з того многі вже вернулися з початком 1933 р. Отже дійсна втрата в членах через теперішні лихі часи безробіття, зглядно за цілі останні чотири роки, не виносить більше як 500. І це, не зважаючи на шалену нагінку й застрашування та знеохочування членів зі сторони ворогів організації, котрі намагалися всіма силами ту депресію використати на розбиття організації.

Збільшений рух суспендованих і приниманих наново вказує, що, не вважаючи на загальне безробіття, було більше організаційної роботи. Було її без порівнання більше по відділах, тож мусіло бути більше і в головній канцелярії.

10,000 суспендованих — це більше як половина членів. І це доказ, що через безробіття половині членів загрожувала втрата членства.

Та коли зважити, що ті суспендації не були добровільні, але з конечности; що між тими суспендованими були переважно старі довголітні члени, які членство в У. Н. Союзі цінили понад усі асекурації, та що відділові уряди, так як і головний, цьому зарадити не могли на підставі зобовязань, заключених старими грамотами-котрактами, а інших фондів в місцевих і в головній канцелярії не було, то не трудно догадатися, в якім напруженню і поденервованню треба було працювати, щоби до реформи ту половину членів вдержати в організації.

Порівнання руху в молодечім департаменті за чотири останні роки з рухом з попередніх літ також заслугує на специяльну увагу:

За чотири роки найліпші, 1925, 1926, 1927 і 1928		За чотири роки найтяжчі, 1929, 1930, 1931 і 1932	
Нових дітей принято	5,962	Нових дітей	4,379
Принято наново	2,528	Принято наново	4,003
Суспендовано	4,902	Суспендовано	9,242
Померло	127	Померло	96
Усіх з кінцем 1928,	12,971	Всіх з кінцем 1932,	12,015

Щодо нових дітей, то не така велика ріжниця тому, що дешеве обезпечення навіть у таких тяжких часах лекше продати. Щодо принятих наново, то більша ріжниця, яка говорить, що родичі більше дбали за обезпечення своє для дітей, ніж для себе, і це в таких обставинах зовсім льоґічно. Суспендовано два рази більше дітей ніж за чотири попередні роки. І більше ніж колинебудь передтим. Загальне число дітей зменшилось на 956. З того числа 900 відпали. Та коли додати, що в загальнім числі осталих дітей є коло 1,000 дітей таких, котрі в тім часі повинні були відійти з молодечого департаменту до повнолітних членів, то на ділі число дітей є менше на 1.900. Тих тисячу дітей легко можна було викреслити з молодечого департаменту, але не легко було їх переписати до повнолітних членів.

І хоч статут не приказує головному рекордовому секретареви робити одно або друге, але лишає це до полагодженя самим родичам тих дітей, котрі 18 року віку доживають, всеж таки факт остається фактом, що 1,000 дітей продовжують своє обезпечення в молодечім департаменді нелеґально, без вини гол. рек. секретаря в першій мірі, і всеї головної управи взагалі.

Щодо себе, то скажу, як і попередно, що це сталося також з причини надзвичайно тяжких обставин. А з огляду на те, що діти, це тепер одинока надія на зріст організації, я зразу чекав разом з батьками тих дітей на поправу тих обставин, а потім повірив, що оргнізація мусить знайти спосіб, щоб ті діти, без огляду на обставини, до повнолітних членів перевести.

Хоч я в тій справі заанґажований, то це не є моєю особистою проблємою.

Тисячу молодих членів до організації в таких обставинах зараз, а потім бодай на протязі цього безробіття дальші тисячі, доростаючі в молодечім департаменті, є проблємою, якої всякий кошт розвязання треба вважати доцільною інвестицією для організації, і тому я мав і маю надію, що конвенція ту справу вирішить так, як того вимагає інтерес організації і добро членів.

Кождий видаток, вимірений на вдержання старих членів при організації і придбання нових членів до організації, не може вважатися видатком утраченим, але просто інвестицією. Ощадність таких видатків, це не ощадність, але певна шкода для організації. Коли організація мусить щадити на тім, від чого залежить її життя і розвиток, то це означає для організації найбільше нещастя і неминучу загибіль.

І якраз тому, що наша організація досі тої справи не доцінювала і на таких видатках щадила, та що більше, користувалася безплатною робою відділових урядників, ми маємо лише те, що в таких обставинах та при такій ощадности можна було защадити. Про те найліпше свідчать тисячі незорганізованих повнолітних і десятки тисяч незорганізованих українських дітей.

Цю справу я підношу не тому, щоби звернути увагу на себе або інших урядників, які за сталу платню для організації працюють. Факт, що ми працюємо за ту саму платню тепер, як і тоді, коли в організації не було ні міліонів, ні скомплікованого асекураційного діловодства, означає не що інше, а тільки те, що вміру, як наші обовязки і праця росли, то винагорода за її виконання постійно маліла. Факт, що головна канцелярія власними силами без осібної нагороди чи платні виконує такі надзвичайні роботи, як приміром теперішна реформа, доказує, що й ті, котрі працюють у головній канцелярії, роблять це більше з почуття обовязку, патріотизму і відданости, ніж за гроші.

Однак тому, що з реформою вступаємо в нову еру асекураційної діяльности і відповідальности; тому, що нове асекураційне діловодство може увінчатись успіхом лише тоді, коли буде поведене так, як його ведеться асекураційними підприємствами; тому, що успіх теперішньої реформи мусить залежати від справности і тіснішої кооперації всіх членів і відділових урядників, тому відділовим секретарам припадає робота така, як асекураційних аґентів-діловодів.

Колись ми приступали до організації і працювали для неї з почуття патріотичного обовязку більше, ніж задля асекурації. Нині ми приймили форму правильного обезпечення, в якім праця мусить опиратися на практиці і досвіді, а передовсім на ґарантії і відповідальности. Така праця мусить бути заплачена, а її кошт треба вважати найкращою інвестицією організації. Доляр, виданий організацією на ведення і поширювання організації приниманням нових членів та на заходи, щоби члени організації не покидали, є доляром, який вертається організації сторицею.

Говорячи це, маю на думці винагороду для відділових секретарів, тому, що без огляду на те, хто буде на будуче в головній канцелярії, він мусітиме від тих секретарів вимагати більше і труднішої праці, а передовсім відповідальности, а цього без винагороди дістати не можна.

Певна річ, що від ухвали резолюції наші співробітники відразу не будуть мати кваліфікацій асекураційних аґентів. І відразу організація не в силі дати їм повне заняття і повну заплату. Всеж таки ми зараз мусимо полягати на більшій їх активности і тому ми повинні встановити такий спосіб нагороди, яка їх до праці заохочувалаб. Чим більша буде нагорода, тим більша буде для організації користь, а зглядно, чим більша буде праця, тим більша буде нагорода. а це є форма комісова.

Як той, що був змушений безплатної праці від тих співробітників відділових секретарів вимагати, а не раз таки по статутам приказувати, і грозити, я мусів відчути, що це було несправедливо і нельоґічно. І тому тепер, коли реформа узалежнює дальше істнування організації якраз від того, що відділові секретарі мусять бути більше продуктивні, та коли після реформи без осібного кошту для членів є можність тих робітників винагороджувати, я вважаю своїм обовязком сказати, що дальше полягати на тім, що від тих робітників задармо можна дістати, було би дуже небезпечним самодурством.

(Дальше буде).

В. Кедровський.

БОРОТЬБА З ПОГРОМАМИ НА УКРАЇНІ

(15)

Другий український діяч, бувший товариш міністра праці в уряді УНР, Жид С. Гольдельман, пише в своїй книжці „Листи про Україну", що жидівська соціял-демократична партія Поалей Ціон у своїй резолюції з 26 серпня 1919 року заявила:

„Уряд і головне командування рішучо поборюють погромні явища; порозуміння демократії української та жидівської приняло реальні форми й уже дало добрі наслідки; у-ряд є віддзеркаленням... соціялістичний й стоїть на твердій демократичній платформі".

Далі Гольдельман говорить:

„Користуючись реальною піддержкою українських соціял-демократів та активною помічю більшости державних інспекторів на чолі з В. Кедровським, ми за останній кам'янецький період, червень—жовтень, перевели велику в наслідках роботу, надзвичайну в поборюванню погромних настроїв серед армії й українського суспільства. Тепер ніхто не посміє сказати, що погромна ідеольогія ще займає якенебудь значне місце в армії, котра ще кілька місяців тому була винна в проскурівській різні".

Українська делегація до II. соціялістичного Інтернаціоналу від Української Партії Соціял-Демократів подала до Комісії Національних Меншостей при II. Інтернаціоналі свій меморандум у справі жидівських погромів. Цей меморандум був у відповідь російським соціял-демократам, які обвинувачували уряд УНР в організації погромів, а партію УСДРП у співучасти в погромах. В тому меморандумі представники Української Соціял-Демократичної Робітничої Партії між іншим писали:

„Для реорганізації армії не тільки по формі, але й по дусі була введена державна військова інспектура на чолі з бувшим соціял-революціонером В. Кедровським та його помічником, членом ЦК нашої партії, І. Романченком. Малося на увазі шляхом культурно-освітньої й політичної праці утворити в армії здисциплінованій й цілком демократичні кадри. Інспекторам були дані широкі права. Вони могли, вразі потреби, усувати з посад командирів частин. Очевидно, в верхах армії були елементи, що неприхильно поставились до інспектури. Не вважаючи на це, Петлюра твердо переводив цей інститут в життя".

Боротьба з погромами та з протижидівською агітацією, яку перевела в 1919 році Державна Інспектура в Армії УНР, була головним матеріялом на процесі вбийника Головного Отамана С. Петлюри, большевицького агента Шварцбарта. Цей матеріял в очах цілого цивілізованого суспільства вибілював не лиш імя бувшого Головного Отамана, але й цілого українського народу. Сам факт істнування інспектури, а ще більше її діяльність були тим твердим грунтом, на який спиралась обороні імени С. Петлюри та цілого українського національно-державницького руху, що з тим іменем був звязаний. І тепер ще не припинилися наклепи на український нарід, на його визвольний рух, а тому й боротьба проти них треває далі. Ніхто інший не може показатися перед світом з такою пляновою та впертою боротьбою з погромами, яку провадив уряд УНР у найстрашніших часах його боротьби взагалі з навалою ріжних окупантів та анархій на Україну. Зокрема ніхто, крім Українців, не може показати такої праці, яку зробила державна Інспектура в Армії УНР в боротьбі не лише з погромами, але й з погромними настроями.

Правда іноді стрічалися довше окремі випадки грабунків мирного населення, а особливо жидівського, там, де не було інспекторів, або самі командати тилових частин, чи як в третій дивізії начальник контр-розвідки, допускали погроми. Один з таких типових останніх погромів того часу, але вже безкровних, бо не було ні побитих, ні вбитих, я тут пригадаю як зразок того, що грабіжницькі інстинкти злочинних елементів розповсюджено не лише проти жидівського населення.

16 серпня 1919 року я приїхав на стацію Крижопіль, з району якого недавно пройшли далі, після упертих боїв з большевиками, героїчні частини третьої дивізії під командою генерала О. Удовиченка. Я навмисно поспішив сюди, щоби після мясківської події перевірити поведення контр-розвідки цієї частини й упевнитися, чи там уже остаточно припинено протижидівські ексцеси.

Приїхав я до Крижополя автом до дівриця, переїжджаючи через ціле містечко. Спершу впала мені в око пустка на вулицях і те, що нікого не видно з вікон і біля хат. Лише біля одної хати я побачив молодого Жида, який перелякано визирав ізза воріт. Я спинив авто й хотів з ним заговорити, але коли заглянув на подвіря, то його вже не було, а двері в хату стояли розчинені настіж. Тоді я, зі своїм осавулом, пішов до хати. В ній було все хатнє добро робив якийсь обшук, чи що. Мені це стало підозрілим і тоді я почав обходити кілька хат одну за другою. Скрізь було одне й те саме: покинені хати втікаючими видно в поспіху господарями, декуди перекинені, і навіть поторощені меблі, і ніодної живої душі.

Мені кров ударила в голову. Я зрозумів, що тут був погром. Я зрозумів, що жидівське населення втікло перед грабіжниками, а може й убивниками. Ясно, що в Крижополі, де Жиди лише два дні тому витали на двірці Головного Отамана С. Петлюру й складали йому подяку за гарне поведення нашого війська, вчинено погром. Може він не був такий кривавий, як інші; може взагалі це був „тихий" погром-грабіж, але хібаж ми, всеодно, не відповідальні за нього й не однаково він жорстокий і ганебний, чи кривавий, чи ні?

Поки тут стояли боєві частини, то було спокійно; а коли вони пішли далі в бій, то хтось заподіяв цей погром. В одній з хат, де містився якийсь штаб, або канцелярія цієї погромної частини, висів плякат, зроблений на заялозеній картці паперу, з таким написом: „Бий Жидів, спасай Україну". Слово „бий", було спочатку написано „бєй", але потім „є" виправлено на „и". Видно, що писала його привична рука московського погромника. Я наказав осавулови зняти зі стіни цей плякат. Потім він послужив мені матеріялом при моюму звіті раді міністрів про те, що я знайшов у Крижополі.

(Далі буде).

НЕ ХОТІЛА ДІЛИТИСЯ, ТОМУ ЗАПАЛИЛА.

В окружнім місті Перечині (на Закарпатті) згоріло господарство Юлії Опаленнєкової. Вона сама підложила вогонь, бо не хотіла віддати половини дому чоловікови, з яким прожувалася. Вогонь знищив також сусідні будинки та загрожував частині міста. Вогонь погасила моторова сикавка, яка саме прийшла та яку змонтували на дорозі. Опаленикову арештували.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ХИТРИЙ ЛІКАР.

За кардинала Рішелє пісали на заслання лікаря Боаробера за його політичну діяльність. Він був одним з найславніших і найздібніших лікарів у тодішньому Парижі. Небаром захорів могутний кардинал. Прикликали лікаря Сітві. Цей оглянув докладно кардинала, зробив зажурену міну, похитав головою, підморгнув значучо до присутніх і так налякав кардинала дуже. Потім узяв рецептовий папір, написав на ньому: „Реп.: Боаробер" і подав хорому. Кардинал, потрохи розвеселений, зараз дав приказ прикликати Боаробера з заслання. Так то Сітві здобув для Парижа назад свого славного товариша.

ДУЖАВСЯ ЗІ СМЕРТЮ.

Про д-ра Рекаміє говорив д-р Верон: „Коли смерть якого вмираючого тягнула за ноги, Рекаміє хапав його за барки. І так шарпали його обоє сюди й туди та Рекаміє виходив нераз побідником".

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Ів. Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що звичайний мітінг відбудеться в суботу, 15 липня, в годині 7-мій вечір, в У. Н. Домі, 847 Н. Френклін ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свою належитість. Адреса: Ilko Sawchyn, 645 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Тов. Богородчани, від. 233, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 14-го липня, в годині 8-ій вечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та ул. Проситься всіх членів конечно прибути на ці збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Також проситься тих членів, котрі знають про нашого члена Олексу Ходоровського, де він знаходиться, нехай подадуть його адресу на руки секретаря. Члени, котрі ще не змінили своїх членських грамот, нехай принесуть старі грамоти на збори і підпишуть аплікації на нові. Члени, котрі вже змінили, нехай прийдуть на збори і заберуть свої нові грамоти. Проситься довгуючих членів, щоб старались вирівнати свої залеглости. — Микола Корчинський, пр.; Василь Костів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Андрія, від. 66, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в пятницю, 14 липня, в годині 8-ій вечір, в шкільній гали, 406 Іст 67-ма ул. Проситься членів явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження. Члени, котрі хочуть перейти до нового роду обезпечення, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінг. Коли не маєте грошей на дальшу оплату, та і так прийдіть, а послухаєте звіту делєгата з 18 конвенції. І. Лазорчик розкаже членам про нову реформу, як член У. Н. С. може бути обезпеченим в Союзі аж до смерти без дальшої оплати і переконаєтеся, що Батько Союз дбає більше за членів, як за гроші. Довгуючі члени будуть суспендовані. — І. Лазорчик, голова; І. Бугера, рек. секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 16 липня, в годині 2-ій пополудни, в Укр. Гор. Клюбі, 414 Норт 7-ма ул. Проситься членів постаратись бути на цих зборах. Контроля здасть звіт за перший пiврік та є інші справи до полагодження. — Р. Рубльовський, рек. секр.

ЛОРЕЙН, О. Відділ 50 повідомляє, що мітінг відбудеться 16 липня, в годині 1-ій пополудни, в гали де звичайно. Довгуючі члени мають явитись і довг заплатити. — М. Шемчик, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє усіх своїх членів і членниць, що піврічний мітінг відбудеться в суботу, 15 липня, в годині 8-мій вечір. На ті збори повинні всі члени прибути, бо буде звіт урядників відділу і контрольної комісії за пів року. Довгуючих членів проситься вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься членів прибути на час, а не чекати до 9 години. — Н. Гузар, предс.; С. Куришко, кас.; Н. Моссора, секр.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 16 липня, в годині 12-ій в полудне, в гали Народ. Помочі, 525 В. Раєн Евеня. Кождий член повинен явитися, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання за пів року. Котрі члени ще не переписалися на нову систему, нехай принесуть свої старі грамоти на мітінг, то їх перепишеться. Котрий член ще не обезпечив своїх дітей в У. Н. Союзі, нехай це зробить на цім мітінгу, бо У. Н. Союз є найкориснішою асекурацією для членів. Не явившийся член буде караний після статута. — М. Терлецький, предс.; М. Когут, кас.; Теодор Наповський, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членниць, що місячні збори відбудуться в суботу, 15 липня, в годині 7.30 ввечір, в гали Чеського Народ. Дому, 29-19 — 24 Евеня. Обовязком є кождого члена прийти на вище згадані збори, бо є важні справи до полагодження. Буде піврічний звіт контр. комісії. Взивається довгуючих хоч вчасти сплатити свій довг, бо інакше будуть суспендовані. Котрі члени хочуть змінити свої грамоти, нехай принесуть на збори свої старі грамоти. Котрих членів діти ще не є в У. Н. Союза, проситься вписати на цих зборах, а котрих вже мають 18 літ, то проситься принести діточу грамоту і підписати аплікацію до старших членів. Не явившийся на ті збори член чи урядник підлягає карі після статута. — А. Климишин, предс.; Гр. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Тов. ім. Ів. Франка, від. 271, подає до відома своїм членам, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 16 липня, в домі Народнім, точно в 2-гій годині пополудни. Проситься усіх членів прибути на цей мітінг. Контр. комісія здасть звіт з діяльности за 6 місяців. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої довги. Хто з членів хотів би перейти зі старої системи до нової, нехай принесе на мітінг свою стару грамоту. — В. Шабатура, предс.; О. Витязь, кас.; Д. Чучман, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 230, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в суботу, 15 липня, точно в годині 6-тій ввечір. На цей мітінг кождий член має явитися, бо є важні справи до полагодження: 1) справоздання урядників за 6 місяців з їх діловодства; 2) справоздання контр. комісії за 6 місяців; 3) приймання нових членів до У. Н. Союза і перепис дітей, котрі скінчили 18 літ життя, з Молодечого Департаменту до дорослих членів; 4) ріжні справи відділові; 5) довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся член без важних причин заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Н. Павлишин, предс.; І. Сихий, кас.; Й. Білик, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Зап. Січ, від. 347, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 16 липня, в годині 2-ій пополудни, в гали, де звичайно. Проситься всіх членів явитись на цей мітінг точно в годині 2-гій пополудни, бо є важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть звіт з піврічного діловодства. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свій довг, бо в противнім разі поступиться після статута. — Іван Гатала, предс.; Ст. Мусій, кас.; Гр. Тимчій, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 16 липня, в годині 1.30 в полудне, в гали церковній, 47 Говп Еве. Проситься усіх членів зійтись на час і вирівнати свої належитости, щоби урядники не сиділи довечора, бо тепер горячо та урядники хотять вийти також на воздух. — М. Табачук, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 73, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16 липня, в годині 1-ій пополудни, в сали під ч. 1929 Вестмінстер ул. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прибути на збори, бо є важні справи до полагодження. — Іван Витязь, предс.; Михайло Свідер, кас.; Дмитро Лободяк, секр., 5 Генди ул., Провіденс, Р. Ай.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома усім місцевим і позамісцевим членам, що мітінг Бр. св. Георгія, від. 239, відбудеться в суботу, 15 липня, в домі Горожан, 847 Н. Френклин ул., в годині 7.30 вечір. На цім мітінгу будуть важні справи до вирішення, тому обовязком є кождого члена прийти на мітінг в означений час. Проситься довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости, як за себе, так і за дітей, бо коли цего не зроблять, то будуть уважані за суспендованих. Буде звіт контролі за послідних 6 місяців, і кождий має нагоду послухати, як фінансова справа стоїть. Проситься членів до дальшого вимінювання грамот, бо це одинокий вихід. Ті члени, що вже змінили, нехай прийдуть на мітінг і заберуть собі свої нові грамоти. — Семен Рудакевич, предс.; Ст. Вільчинський, кас.; Н. Волос, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 306, подає до відома своїм членам, що звичайні збори відбудуться в суботу, 15 липня, в годині 7.30 ввечір, в гали де звичайно. На ці збори повинен кождий член явитись. Довгуючих членів проситься поможности сплачувати свій довг, а не затягати більше, як дотепер. Шановні члени, коли вам ходить, щоби ви були обезпечені в У. Н. Союзі і не стратили того, що ви вплатили до цего часу, то приходіть на ці збори, бо послідних зборів були нові ухвали і ми мусимо триматися тих ухвал. — Теодор Федуняк, гол.; Н. Зварун, кас.; В. Моссора, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16 липня, в годині 2-гій пополудни в гали У. Н. Дому, 237 Говп Еве. Обовязком є кождого члена прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо Товариство вже не буде платити за нікого вкладок, тому хто довгує поза обмежений час, а не прийде на збори та не подасть причини, чому не платить, то нехай слідить між суспендованими членами за своїм імєнем. — Михайло Федорів, фін. секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 16 липня, зараз по Сл. Божій, там де все. Обовязком є кождого членам явитись на означений час, бо буде справоздання уряду і контр. комісії за 6 місяців та інші справи є до вирішення. Не явившийся член без важної причини буде караний після братського статута. Проситься всі дорослі діти переписати з молодечого департаменту до старших членів, а старші, котрі ще не виміняли своїх грамот, нехай принесуть свої старі грамоти на цей мітінг і підписати аплікацію. — Гр. Костик, предс.; Т. Мороз, кас.; П. Саламаха, фін. секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє всіх своїх членів, що слідуючі збори відбудуться 18 липня, в годині 7.30 ввечір, бо така зайшла ухвала на піврічнім мітінгу. Всі слідуючі мітінги будуть відбуватися в перший вівторок по першім, в тім самім часі, через літню пору, аж до дальшого повідомлення. Проситься всіх довгуючих членів прийти і вирівнати свій довг, бо ухвалено, що коли член не вирівнає свого довгу, то буде суспендований. Всі ті члени, котрі не мають чим платити, повинні принести свої старі грамоти на мітінг і виміняти на нові та затягнути позичку і в той спосіб продовжувати своє членство. — Микола Тильович, предс.; Мих. Кульчицький, кас.; В. Голдак, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 16 липня, в годині 2-ій пополудни, в гали М. Негребецького, 84 Н. Ривер ул. Взивається всіх членів прибути на мітінг і виповнити свої належитости. — С. Карбовничак, предс.; Й. Кривий, секр.

ДЕРБІ, КОНН. Тов. Запорозька Січ, від. 23, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 16 липня, в годині 1.30 пополудни, в галі, де звичайно. На цей мітінг мають явитися всі члены, бо є важні справи до полагодження. Буде звіт контрольної комісії за перший пiврік та інші справи до полагодження. — Т. Захаревич, предс.; С. Шуран, кас.; Н. Біковський, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 170, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні і заразом піврічні збори відбудуться в пятницю, 14 липня, в год. 7.30 ввечір, в Укр. Народ. Домі, 181 Фліт ул. Відділовий уряд взиває своїх членів обовязково прибути на цей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Припоминається довгуючим членам вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі такі члени і їх діти будуть суспендовані. Котрі члени бажають виміняти свої старі грамоти на новий рід обезпечення, нехай принесуть на мітінг свої старі грамоти, а відділовий секретар виповнить аплікацію і зашле до гол. уряду У. Н. Союза. — Т. Наконечний.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 14 липня, в годині 7.30 ввечір, в домі, де звичайно. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Микола Головка, секр.

ГЕМПСТЕД, Л. АЙ. Тов. Укр. Зап. Січ, від. 327, повідомляє всіх членів і членниць, що піврічний мітінг відбудеться в пятницю, 14 липня, точно в годині 7.30 ввечір. Проситься всіх членів прийти і не забути вирівнати свої вкладки. Буде звіт контр. комісії за пів року з діловодства уряду. Родичів проситься вписувати свої діти до Союза, бо таких користей ніяка інша асекурація не дає, як У. Н. Союз. — Н. Душенчук, Т. Багрій, І. Гречин.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні і піврічні збори відбудуться в суботу, 15 липня, в годині 8-ій ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та ул. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо буде справоздання за пів року та інші важні справи до вирішення. — П. Боднар, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Сестр. св. Ольги, від. 318, повідомляє своїх членниць і членів місцевих і позамісцевих, що звичайний місячний мітінг відбудеться 16 липня, в годині 2-ій пополудни, в гали церковній. Взивається всіх членів прийти і вирівнати свої вкладки. Більше довгуючі члени мусять свої залеглости сплачувати, а коли не можуть сплатити, то повинні змінити свою грамоту і затягнути позичку на нову грамоту і сплатить довг. Хто цего не зробить, буде суспендований, бо з каси відділу не можна більше за нікого платити вкладок. — А. Куштай, предс.; Петро Маслюк, кас.; В. Саюк, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє всіх членів, що місячний і піврічний мітінг відбудеться в суботу, 15 липня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Проситься всіх прибути на час. Уряд і контр. комісія здадуть звіт з піврічного діловодства. Пригадується тим членам, котрі ще стоять у старих родах, а довгують до відділу, як не сплатять довгу, або як не виміняють старих грамот, то за них не будеться висилати вкладок. Ті члени, котрі мають діти повище 18 літ, а платять по 25 ц., зволять принести грамоту, а їх перенесеться до повнолітних членів. — М. Баран, предс.; Н. Заяць, кас.; Н. Пігура, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 15 липня, точно в годині 7-мій ввечір, під ч. 72 Моріс ул. Проситься членів явитись на час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Хто з членів хоче змінити свою грамоту, нехай принесе стару грамоту на мітінг. — Микола Пупчик, предс.; Андрій Смакула, кас.; Семен Кусень, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членниць, що слідуючий мітінг відбудеться в суботу, 15 липня, в годині 7-мій ввечір, в новій гали під ч. 303 Гудсон Еве. Проситься членниць прибути, бо є важні справи до полагодження і контрольна комісія здасть звіт за 6 місяців з приходів і розходів. Котра з членниць хоче змінити свою грамоту, нехай принесе стару грамоту на мітінг. Напоминається довгуючих членниць прийти і вирівнати свої довги. — Олена Скробач, предс.; Ева Геруля, кас.; С. Гунька, секр.

ТАРЗАН У СЕРЦІ ЗЕМЛІ.

(88)

Скоро Тарзан переконався, що дівчина не буде йому завадою, бо вона дуже зручно вміла лазити по деревах. Тарзан ішов з нею тепер у тому напрямі, де він лишив своїх Вазирів. Несподівано він почув людські кроки й по запаху почув, що недалеко є біла людина. Тарзан притаївся за деревами, вичікуючи побачити того, хто йшов сюди. Тарзан був здивований присутністю білої людини. Він притаївся між листям, чекаючи появи невідомого.

Нарешті Тарзан скочив з дерева й загородив дорогу білому мужчині. Той глянув на нього й голосно закричав: „Тарзан!" Його радости не було кінця. Тарзан ледви пізнав у мосяжному, сильному тілі мужчині, Джесона Ґрідлія". Іванна сказала мені, що ти загинув у повені", сказав Тарзан. „Іванна?" — здивовано запитав Ґрідлі. „Ти бачив її? Хіба вона ще жива? Де вона?" Тарзан бачив хвилювання Джесона й зрозумів усе. „Вона тут недалеко", відповів він своєму приятелеви.

Тарзанові не треба було розпитувати Джесона Ґрідлія за його почування до дівчини. Він це бачив дуже добре, а зрештою йому й не було діла до особистих справ його приятеля. „Ходи тепер зі мною! Ми повинні знайти Вазирів якнайскорше!" Недалеко від них ішли Вазирі, а з собою вели піратів і Тора. Вони вели їх слідами Тарзана. Скоро Тарзан стрів їх. На переді йшов Тор. Іанна кинулися вперед і міцно обняла Тэра. Ґрідлі почув, як його щось шпигнуло в серце.

Джесон тепер почув заздрість і зрозумів, що він любить цю дівчину. Тут Тарзан наказав усім розвязати руки, але пильнувати піратів, щоби вони не заподіяли якого лиха. Тарзан знову став на чолі своїх Вазирів, щоби разом з ними шукати повітроплава, який тепер десь блукав, якщо не загинув зовсім. Тор звернувся до Іванни зі словами: „Поки ми підемо далі, я хочу знати, чи цей мужчина", тут він показав на Ґрідлія, „заподіяв тобі що зле, чи ні?"

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ